

pirat: k. bouky

P o s u d e k

na diplomovou práci Zuzany H e c z k o v é napsanou na téma „Závěť jako dědický titul“ (stran 74; připojen seznam použité literatury a judikatury, jakož i vzor holografní a alografní závěti).

Předložená diplomová práce – kromě úvodu a závěru – obsahuje 8 kapitol.

Lze konstatovat, že všechny kapitoly se, a to poměrně podrobně, zabývají zvolenou tematikou. Diplomantka přitom postupuje správně od obecných výkladů (dědické právo a závěť v občanskoprávní úpravě obecně) k jednotlivým náležitostem závěti ve smyslu materiálním i formálním tak, jak jsou na institut závěti kladeny platnou právní úpravou. Diplomantka své výklady ukončuje rozbořem úpravy dědického práva v připravovaném návrhu nového občanského zákoníku s důrazem na dědickou smlouvu jako na další dědický titul a odkaz.

O diplomové práci lze opodstatněně říci, že je komplexní analýzou problematiky závěti v platném českém občanském právu. Zvolené téma je po obsahové stránce diplomantkou vyčerpáno. Obsah diplomové práce jako celku svědčí o velmi dobré znalosti platné právní úpravy, o erudovaném přehledu po literatuře, jakož i o spolehlivé orientaci v příslušné judikatuře (diplomantka velmi správně uvádí literaturu i judikatury v hojném počtu v poznámkovém aparátu). Diplomantka se ve své práci zároveň zabývá všemi aktuálními otázkami dědického práva. Její argumentace, i když je do určité míry závislá na literatuře a zejména judikatuře, zároveň představují určitý prostor pro vlastní dílčí úvahy diplomantky. To je zřetelně patrné zejména v partiích týkajících se dědické nezpůsobilosti, podmínkách a příkazů závěti, jakož i v partii o vydědění. Za klad práce přispívající ke komplexnosti pohledu považují i kapitoly o úschově závěti, jakož i výklad o

centrální evidenci závěti.

Závěrem se diplomantka zabývá nově navrhovanou úpravou dědického práva. Hned úvodem konstatuje, že úprava dědického práva v platném občanském zákoníku byla velmi podceněna a zkrácena, v důsledku čehož vznikaly a vznikají v praxi nejedny aplikační obtíže a pochybnosti. Leč je třeba střízlivě říci, že platná právní úprava platná v podstatě přes 50 let – až na určité výjimky-větší praktické problémy nezaznamenala. Tím však nemá být řečeno, že by na základě praktických poznatků a zkušeností neměla být vůbec dosavadní platná úprava doplněna a rozšířena (srov. např. institut zřeknutí se dědictví). Základní otázkou však zůstává, zda doplňovat a rozšiřovat dosavadní úpravu v takovém rozsahu, v jakém je navrhována, právní praxe volala.

Diplomantka jednoznačně vítá dědickou smlouvu jako další dědický titul (jde o titul, který je již dnes součástí vyspělých zahraničních úprav). Zajímavě ji charakterizuje jako určitý smíšený právní útvar, který se nachází mezi smlouvou a závětí. I tu však platí, co bylo řečeno již výše, totiž zda dosavadní poznatky a zkušenosti právní praxe po zavedení tohoto nového dědického titulu volají. Je třeba přihlížet k tomu, že dědická smlouva byla svého času z platné občanskoprávní úpravy vyňata s odůvodněním, že podvazuje testovací svobodu zůstavitele.

Pokud jde o navrhovanou úpravu odkazu, lze o jejím zavedení s neodpovědností odkazníka za závazky zůstavitele rovněž pochybovat. V této souvislosti nelze pomíjet, že tohoto institutu může být jednak zneužito v neprospěch věřitelů, jednak že může vést ke zvýšení soudních sporů mezi odkazníky a dědici.

Celkově lze uzavřít, že jde o diplomovou práci, která po obsahové stránce plně vyčerpává zvolené téma, přesvědčuje o hlubokém zájmu diplomantky o

jednu z významných otázek dědického práva, zejména však že potvrzuje způsobilost diplomantky samostatně zpracovat určitou občanskoprávní problematiku.

Předběžně hodnotím : 1-2

Prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc.